

**ACCESSIBILITY OF GRAMMAR MODULES
IN TURKISH FOREIGN LANGUAGE COURSE
BOOKS IN TERMS OF PRINCIPLES AND
PARAMETERS**

**Türkçe Yabancı Dil Ders Kitaplarındaki Dilbilgisi Modüllerinin
İlkeler ve Değiştirgenler Açısından Erişilebilirliği**

Emrullah ŞEKER¹

Abstract

It can be foreseen that in the next few decades the number of people interested in learning Turkish will increase remarkably due to Turkey's increasing prestige for social, political, cultural, academic and economic reasons. However, it has not yet been established whether the methods and approaches of grammar teaching methods applied in Turkish teaching are appropriate to meet this universal demand. Therefore, the main purpose of this study is to investigate and discuss the grammar modules and the syllabus both in the formal Turkish teaching centres and in available Turkish course books referred as self-study books accompanied by cognitive and special learning strategies based on the Principles and Parameters Theory. In this study, it was concluded that the grammar modules in the selected Turkish course books were not sufficiently accessible in terms of Universal Grammar for foreign students with different native languages due to the fact that the thematic units were ordered according to communicative concerns but not the universal principles and parameters. It was also found that the thematic units contained modules that require students to learn multiple grammatical subjects, which hinders access to ED, and simply consolidates grammatical learning. To facilitate a more effective and easier learning of Turkish as a foreign language, the Turkish grammar modules were redefined and re-ordered according to the universal principles and parameters compatible with valid UG modules postulated by the Principles and Parameters Theory. The contents of the course books were also analysed within this context. This study is expected to make an important contribution to the preparation of Turkish language course books for foreigners in terms of learnability and accessibility, and thus help increase the popularity of Turkish as a lingua franca.

Key Words: Turkish, course books, accessibility, principles, parameters, UG.

Özet

Gelecek birkaç on yıl içerisinde sosyal, siyasal, kültürel, akademik ve ekonomik nedenlerle Türkçenin dünyadaki itibarının artacağı ve bu durumun da Türkçeyi öğrenmek isteyenlerin sayısında önemli bir artışa neden olacağını öngörebiliriz. Ancak Türkçe öğreniminde başvuru dilbilgisi öğretim yöntem, teknik ve stratejilerinin böylesi bir evrensel talebi ne derece karşılayacağı araştırılması gereken bir konudur. Bu nedenle bu çalışmanın temel amacı gerek resmi örgün Türkçe öğretim merkezlerinde ve gerekse de bilişsel yöntem ve stratejilerle kendi kendine Türkçe öğrenmek için başvuru dilbilgisi mevcut Türkçe ders kitaplarındaki dilbilgisi modüllerini ve bunların sıradüzenini İlkeler ve Değiştirgenler Kuramı (Principles and Parameters Theory) bağlamında eleştirmek ve değerlendirmektir. Bu çalışmamızda incelenen Türkçe ders kitaplarında işlenen Türkçe dilbilgisi

¹ Yrd. Doç. Dr., Muş Alparslan üniversitesi. Yabancı Diller Eğitimi Bölümü.
emrullahseker@yahoo.com

modüllerinin evrensel ilkeler ve değiştirgenlere göre değil de iletişimsel temalara göre ünitelendirilmeleri nedeniyle farklı anadilleri konuşan yabancı öğrenciler için Evrensel Dilbilgisi bağlamında öğrenilebilir ve erişilebilir olmadığı tespit edilmiştir. İletişimsel kaygılar nedeniyle sıralanan tematik ünitelerin bir anda birden çok dilbilgisel öğrenme gerektiren modül içermesinin dilbilgisel öğrenmeyi yoğunlaştırarak ED'ye erişimi engellediği tespit edilmiştir. Bu nedenle bu çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak daha kısa sürede daha etkin öğrenilmesini sağlamak için İlkeler ve Değiştirgenler Kuramı bağlamında evrensel ilkeler ve değiştirgenler dikkate alınarak hazırlanmış, geçerli ED modülleri ile yeniden tanımlanmış bir Türkçe dilbilgisi sıradüzeni önerilmiş ve içerik özömlmeleri de bu bağlamda ele alınmıştır. Bu alışma yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarının öğrenilebilirlik ve erişilebilirliğini arttıracak Türkçe'nin dününün sayılı geçer dilleri arasında yerini almasına önemli bir katkı sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe, ders kitapları, erişilebilirlik, ilkeler, değiştirgenler, ED.

GİRİŐ

“Türkçe günümüzde olduğu gibi geçmişte de çeşitli nedenlerle ilişkide bulunan milletler tarafından öğrenilmekteydi. İlk dönemlerde sistemli bir öğretim olmasa da Türkçenin yabancılar tarafından öğrenilip kullanıldığı görölmektedir” (Biçer, 2012;s.109). “Orhun yazıtlarında da Türkçenin yabancılar tarafından öğrenildiğine dair izlere rastlanmaktadır” (Biçer, 2012;s.111). Ayrıca Biçer (2012) yabancılar Türkçe öğretiminin Uygurlar, Karahanlılar, Kıpçaklar, Selçuklar, Timur ve Osmanlılar döneminde de göröldüğünü belirtir (s.112). Kaşgarlı Mahmud da eski zamanlardan XI. yüzyıla kadar, Türkçe'nin Asya'da ne kadar yaygın ve uluslararası resmî bir dil yani geçer dil olduğunu belirtir (Biçer, 2012; s.114). Türkiye'nin dünya siyasal ve ekonomik toplu durumundaki konumunda gözlemlenen gelişmelere paralel olarak Türkçenin de dünya dilleri arasındaki yerinin ve değerinin değişeceği öngörülebilir bir durumdur. Bu nedenle de geçmişte olduğu gibi yakın gelecekte gerek başka uluslar tarafından dünyanın farklı yerlerinde kullanılan bir geçer dil ve gerekse de başka dil kullanıcıları tarafından öğrenilen bir yabancı dil olarak düşünöbileceğimiz Türkçe'nin böyle bir talebe ne kadar hazır olduğu bizim açımızdan araştırılmaya değer merak edilen bir konu olmuştur. Buna göre Türkçe öğreniminde başvurulan dilbilgisi öğretim yöntem, teknik ve stratejilerinin böylesi bir evrensel talebi ne derece karşılayacağı araştırılması gereken konulardır. Bu nedenle, özelde bu çalışmanın temel amacı gerek resmi örgün öğretim merkezlerinde ve gerekse de bilişsel yöntem ve stratejilerle kendi kendine Türkçe öğrenmek için başvurulan mevcut Türkçe öğretim ders kitaplarındaki dilbilgisi modüllerinin evrensel dilbilgisi ilkelerine uygunluğunu araştırmak ve değerlendirmektir. Diğer bir ifade ile bu çalışmanın temel amacı Türkçenin yabancılar öğretimi alanında başvurulan ders kitaplarında evrensel dilbilgisi ilkeleri ve dilsel farklılıkların ne kadar ne derece dikkate alındığını eleştirel bir yaklaşımla incelemektir. Bunu yaparak Türkçenin dünyanın farklı yerlerinde farklı uluslar tarafından ihtiyaç duyulduğunda kolaylıkla öğretilebilmesi ve öğrenilebilmesi adına yapılan veya yapılacak olan dilbilimsel ve yöntem bilimsel çalışmalara katkı sunmayı amaçlıyoruz. Bu alışmamızda “yabancı dil” kavramı ile ise resmi eğitim öğretim kurumlarında anadil veya ikinci dile ek olarak öğretilen dil kast edilmektedir.

Mevcut eğitim sisteminde yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarında sunulan hedef dilbilgisi ya evrensel dilbilgisi yetisi ile kolaylıkla erişilebilir olan hedef dilbilgisi yapılarını gereksiz açık kural ve tanımlar ya da öğrencilerin birinci veya ikinci dil edinci açısından erişilemez olan yapıların örtük iletişimsel etkinlikler ve hatta değiştirgenler dikkate alındığında sonda öğretilmesi gerekenin başta öğretildiği (ör. ‘Adımız nedir?’ tümcesinde güçlü ekel özellikli ek fiil ve zaman özelliği gibi Türkçeye özel olabilecek değiştirgensel farklılıklar içeren konular) ya da öncelikli öğretilmesi gerekenin sonda öğretildiği (ör. Ad öbekleri, fillerin geçmiş zaman yüklenmesi gibi evrensel edin (her türlü anadil edinci ile) yolu ile rahatlıkla erişilebilecek konular) bir öğretim izlencesi içermektedir. Türkçe ve Avrupa dilleri örneğin yapı ve kaynak açısından birbirinden

oldukça farklı özelliklere sahiptir (Ural-Altay ve Hint-Avrupa ile Çekimli ve Eklemeli). Bundan dolayı, bu şekilde uygulanan bir öğretim programının küresel eğitim sisteminde farklı özelliklerdeki dilbilgisel edincine sahip olan öğrenciler için Türkçe öğretiminde yüksek oranda başarıyı ve etkinliği engelleyen önemli bir sorun oluşturduğu varsaymaktayız. Bu nedenle, evrensel dilbilgisel edinçten faydalanarak gereksiz açıklama ve tanımlamalardan kurtulmanın yabancı dil öğrenimini daha etkin bir hale getireceği varsayımında bulunabiliriz.

Önceki Çalışmalar

Yaptığımız alanyazın taramasında, anadil dilbilgisel edincinin (veya Evrensel Dilbilgisinin) yabancı dil veya ikinci dil öğrenmeye etkisi üzerine yapılan çalışmalar incelenmiştir. Bunlar arasında özellikle White (2003)'ün 'İkinci Dil Edinimi ve Evrensel Dilbilgisi' (Second Language Acquisition and Universal Grammar) ile Cook ve Newson (1996)'ın 'Chomsky'nin Evrensel Dilbilgisi' (Chomsky's Universal Grammar) çalışmaları ED kuramının açıkladığı dil edinimi ve 'dilbilgisel öğrenme' süreçleri konularına ışık tutar. Bu nedenle bu eserler bizim 'değiştirensel farklılıkları' 'dilbilgisel öğrenme' ile ilişkilendirmemizde yardımcı olmuştur. Bu bağlamda, ayrıca bu çalışmadaki varsayımlarımızı destekler nitelikte çıkarımlar yapabileceğimiz, Evrensel Dilbilgisi ve ikinci dil (D2) edinimi sürecinde Evrensel Dilbilgisine veya anadile (D1) erişim üzerine yoğunlaşan çok sayıda çalışma olduğunu tespit ettik (Schwartz ve Sprouse, 1996; Hawkins and Chan, 1997; Santesteban ve Costa, 2006; Eng ve Muftah, 2011). Bunun yanında, 'D1'in D2'ye aktarılması' üzerine yapılan çalışmalar olduğunu da gördük (Cummins vd., 1984; Jiang ve Kuehn, 2001; Zdorenko ve Paradis, 2008; Henriksen, 2013). Bu çalışmalar dolaylı da olsa dilbilgisel edinç (veya D1) ile dilbilgisel öğrenme (veya D2) arasındaki ilişkiyi ortaya koyması açısından varsayımlarımız için bizce önemliydi. Son olarak, alanyazın taramamız sonucunda, ED, D1 ve D2 ilişkisi, evrensel ilkeler ve Türkçe ile ilgili değiştirgenlerin tespiti konularında anadil edincinin yabancı dil öğrenmeye olan olumlu veya olumsuz etkilerini ortaya koyan çeşitli çalışmalar yapıldığını gördük (Ellidokuzoğlu, 1994; Bulut, 1996; Can, 2000; Erk-Emeksiz, 2001; Kara, 2010). Bunun yanında, yabancı dil öğretiminde evrensel ilkeler ve Minimalist Programa göre tanımlanan değiştirgenlerden faydalanarak anadil edincine uygun bir şekilde iki dile özgün bir izlençe ve ders kitabı tasarımı veya bu ilke ve değiştirgenler temelli bir dil öğretim yaklaşımı konusunda yapılan çalışmalardan faydalanılmıştır. Ayrıca daha önceki çalışmalar arasında yabancı dil ders kitaplarını yöntem-şekil yönünden inceleyen Göçer (2007), Göçer ve Moğul (2011); izlençe yönünden değerlendiren Şeker (2016) ve betimsel dilbilgisi kitabı olarak da Ungan (2006) gibi çalışmalara da rastlanmıştır. Bu bağlamda Şeker (2015; 2016) tarafından Türkçe ve İngilizce arasında tanımlanan değiştirgensel farklılıklar ile ED ilkeleri ve değiştirgensel farklılıklar ortaya konarak hazırlanan bir izlençe önerisi öne çıkmaktadır. Böylece çalışmamız farklı anadil dilbilgisel özelliklerine uygun bir yabancı dil Türkçe izlençe geliştirme ve bu sıra düzene göre hazırlanmış ders kitabı geliştirme çalışmalarının ulusal olduğu kadar uluslararası alanda da önemini ortaya koymaktadır. Ayrıca, bu tür bir çalışmanın ilk olarak Türkçe öğretimi ile ilişkilendirilmesi Türkçenin tanıtımına ve gelişimine de katkı sağlayacaktır.

Evrensel Dilbilgisi ve Erişilebilirlik

Evrensel Dilbilgisi (ED) kuramı Amerikalı dilbilimci Noam Chomsky'nin 1950'lerden başlayarak günümüze kadar devam eden dilin yapısı ve dil edinimi üzerine ortaya attığı tüm görüşleri ve yaptığı çalışmaları kapsayan genel bir kavramdır. "Bu fikirselsel gelişim süreci 'dil ve dil edinimi' konusundaki genel kavramlar ile 'sözdizimin yeniden tanımlanması' hakkındaki görüşlerini içeren iki yönde yol izlemiştir" (Cook ve Newson, 1996: 40). 'Edinç ve edim', 'doğuştan gelen dil yetisi' ve 'dil edinim aygıtı' gibi edimsel görüşler 1950'li yılların sonu ile 1960'lı yılların ortalarına kadar dayanır (Cook ve Newson,

1996: 41). Sözdizimi ile ilgili görüşleri ise 1957'den beri yayınlanmış çok çeşitli kitap ve makalelerden oluşan çalışmalarını içine alır. Chomsky 'ilkeler' ve 'değiştirgenler' kavramlarını ilk kez Yönetim ve Bağlama Kuramı (1981-1986) ile ortaya atar. Bu sözdizimi modeli sonraki dönemlerde "öz açısından kuramın içeriğini daha iyi ifade ettiği için" 'İlkeler ve Değiştirgenler Kuramı' (İDK) olarak adlandırılır. ED ilkeleri "doğal dillerin dilbilgisi yapılarında ortak olarak bulunduğu düşünülen muhtemel evrensel özellikler" olarak tanımlanır (Radford, 2004: 471). Tıpkı 'sözcük türleri', 'cümlelerin öğeleri', 'fiil çekimleri', 'zamanlar', 'çatılar', 'yapım ekleri', 'çekim ekleri', 'kelime grupları', 'cümle yapıları', 'yan cümle türleri' gibi betimsel veya kuralcı sınıflandırmaların geleneksel dilbilgisi konularını oluşturduğu gibi, Evrensel Dilbilgisi kuramları ile tanımlanmış ilkeler (sözcük kategorileri, öbek yapılar, dilbilgisel özellikler gibi konu başlıkları) modüller ED dilbilgisinin içeriği olarak kabul edilebilir.

Değiştirgenler diller arası ortak evrensel özellikleri tanımlayan ilkelerin aksine, diller arası sözdizimsel 'farklılıkların sebeplerini tanımlayan' ED alt kuramlarıdır. Yani "doğal dillerin dilbilgisinin ana hatlarını belirleyen evrensel ilkeler olduğu gibi, bir dilden diğerine farklılık gösteren dile özgü dilbilgisi görünüşleri de vardır" (Radford, 2004: 16). Daha somut bir ifadeyle, "eğer bir dilbilgisel işletim herhangi bir insan dilinde gözlenebiliyor fakat bir diğerinde gözlemlenemiyorsa, o zaman bu işletim bu dile özgü bir farklılıktır, yani değiştirgendir." Herhangi bir insan dilinin özgün dilbilgisi bu dile özgü farklılıklarla sınırlıdır ve "farklı doğal dillerin dilbilgisinde gözlenen bu özgün farklılıklara değiştirgensel farklılıklar denir" (Radford, 2004: 17). Geri kalanı ise her dilin yapısında olan ED ilkeleridir. Yani X dilinin dilbilgisi (ör: İngilizce Dilbilgisi) ED'yi çıkardığımızda geriye kalan dilbilgisi demektir. Değiştirgensel farklılıklar aynı dilbilgisel yapı için en az iki dilden toplanan dil örneklerinin karşılaştırma ve karşıtlanması ile belirlenen farklılıklardır. 'ED'ye erişilebilirlik' ise yeni bir dil öğrenirken öğrenilen hedef dilin dilbilgisini herhangi bir dilbilgisel öğrenme gerektirmeden sahip olunan özel dilbilgisel edince dayanarak açıklayabilmek, kavramak, anlamak veya kullanabilmektir. Öte yandan çalışmamızda kullandığımız 'dilbilgisel öğrenme' ise yeni bir dilin dilbilgisinin anadil edincinden farklı özelliklerini betimsel açıklamalar yardımıyla anlamak, kavramak ve kullanabilmek olarak tanımlanabilir. Çalışmamızda geçen 'izlenec' kavramı ile yapılacak herhangi bir işin bölümlerini, bölümlerin sırasını ve zamanını gösteren tasarı veya sıradüzen kastedilmektedir. 'Teknik' ile belirli bir bilgi parçasını öğretmeyi amaçlayan etkinlik ve uygulamalar kastedilmektedir. Bu çalışmada yöntem dil öğretim yöntemi olarak kullanılmakta ve "bir dilin nasıl öğretilmesi gerektiğini açıklayan, belli bir ya da birkaç kuramsal yaklaşıma dayanan, kendine özgü öğretim teknikleri olan bir süreçler bütünü" olarak tanımlanmaktadır (Yaylı ve Bayyurt, 2009, s.7).

Dil evrenselleri, diller arası benzerlik ve farklılıklar her zaman karşılaştırmalı ve karşıtlamalı dilbilim çalışmalarının ilgi odağı olmuştur. İki ya da daha fazla dil arasındaki farklılıkları ve benzerlikleri değerlendiren bu çalışmalar sonucunda elde edilen bulgular dilbilim, dil öğretimi ve çeviri gibi özel alanlara doğrudan ya da dolaylı birçok katkı sağlamıştır. Karşılaştırmalı ve karşıtlamalı kuramsal ya da uygulamalı çözümleme çalışmalarının dil öğretimi alanına olan etkisi uzun bir süre tartışılmıştır (Nikel, 1971). Örneğin Lado (1957:2) yabancı dil çalışanlar için anadile benzer unsurların kolay, anadildekinden farklı olan unsurların ise zor geleceğini öne sürmüştü. Bu görüş sonraki yıllarda daha fazla taraftar bulmaya başladı. Örneğin Marton (1979) "sınıfta kullanıldığında karşılaştırmalı çalışmaların öğrencinin önceki bilgisini devreye sokarak ve anadili ile çalıştığı yabancı dil arasındaki benzerlik ve farklılıkları hakkında bilgilendirerek, ve yanlış benzetmelere ve olası engellemelere karşı uyararak faydalı bir yabancı dil öğretim tekniği oluşturduğunu" öne sürdü. Bununla birlikte, karşıtlamalı çalışmaların izlenec oluşturmak ve ders kitabı gibi öğretim materyalleri hazırlamak için kullanılabilmesi de iddia edilmiştir (Fisiak, 1981; s.8). Bu iddiayı savunanlar dilbilgisi konularının zorluk derecesinin anadil

yapısına göre düzenlenebileceği görüşündedirler. Bununla birlikte, anadil ve ikinci dil ilişkisi üzerine yapılan çalışmaların büyük bir kısmında ikinci dil ediniminde ED' ye doğrudan erişilebildiği önemli ölçüde kabul görmektedir. Öztürk (2009) yaptığı bir çalışmada "dilin ve ikinci dilin zihinde nasıl temsil edildiğini ve ED'den dile özgü dilbilgisine eşleştirmenin nasıl yapıldığını sorgulayan çalışmaların sonuçları anadil ve ikinci dil ediniminin ED'ye doğrudan erişilebildiği yönünde ağırlık kazandığı" sonucuna varmaktadır. Yani yabancı dil öğreniminde değiştirgenlerinin yeniden ayarlanmasında anadil edincinin ED' ye erişimi sağladığı varsayılmaktadır. Ayrıca, alanyazın taramalarımızda anadil dilbilgisel edincinin yabancı dil öğrenmeye etkisi üzerine yapılan çalışmalar da incelenmiştir. Bunlar arasında anadil edincinin ED' ye erişimi sağladığı varsayımını destekler nitelikte anadil edincinin yabancı dil öğrenme sürecinde olumlu veya olumsuz etkilerini olduğunu ortaya koyan çeşitli çalışmalar yapıldığını gördük.

YÖNTEM

Bu çalışmada gerek resmi örgün öğretim merkezlerinde ve gerekse de bilişsel yöntem ve stratejilerle kendi kendine Türkçe öğrenmek için başvuru alan mevcut ders kitaplarında kullanılan dilbilgisi modülleri, sunuş şekli ve sıralaması evrensel dilbilgisi ilkelerine erişim ve değiştirgenler açısından *nicel bir araştırma modeliyle* değerlendirildi. Bu bağlamda yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan A1 düzeyde iki önemli kaynak ders kitabı *içerik çözümlemesi yöntemi* ile incelendi. *Araştırmanın evrenini* üniversitelerin Türkçe öğretim merkezlerinde başvuru alan kaynak ders kitapları oluşturmaktadır. *Araştırmanın örneklemini* ise yabancı öğrencilerden oluşan Türkçe sınıfları için hazırlanmış A1 başlangıç düzey kaynak ders kitapları (Hitit 1 ve Yabancılar İçin Türkçe A1 Temel Düzey) oluşturmaktadır. Buna göre, kaynak ders kitaplarının dilbilgisi modülleri listelendi ve Evrensel Dilbilgisi için tanımlanan ve evrensel ilkeler ile değiştirgenleri tanımlayan ED modüller ile tablolar halinde eşleştirildi. Kaynak ders kitaplarında kullanılan dilbilgisi modülleri *doküman incelemesi* (içerik çözümlemesi) yoluyla incelendi ve tespit edilen bulgular tablolar halinde *nitel ve nicel verilerle* özetlendi. Kitaplardaki etkinlikler dilbilgisel öğrenme gerektiren Türkçe dilbilgisinin değiştirgenleri ve dilbilgisel özellikleri ile sadece sözlüksel öğrenme gerektiren evrensel dilbilgisi ilkelerine yönelik olmaları açısından değerlendirildi. Sonuç olarak kaynak ders kitaplarında kullanılan etkinliklerden kaynakların hazırlanışında başvuru alan öğretim teknikleri, yaklaşım ve yöntemler hakkında değerlendirmelerde bulunuldu. Bu teknik, yöntem ve yaklaşımlar evrensel ilkelere ve dilbilgisel öğrenme gerektiren özel Türkçe dilbilgisinin değiştirgenlerine erişim açısından değerlendirildi. Bu kaynaklarda kullanılan dilbilgisi modülleri evrensel ilkeler ve değiştirgenler ile eşleştirildi ve izlenince açısından değerlendirildi. Sonuç olarak Evrensel Dilbilgisi bağlamında Geçer Dil olarak Türkçenin yabancılar açısından öğrenilebilirliği ve erişilebilirliği değerlendirildi.

BULGULAR VE TARTIŞMA

İncelenen ders kitaplarında soru-cevap, rol yapma, eşleştirme, doğru-yanlış, boşluk doldurma, karşılıklı konuşma, metin okuma, yerine koyma, cümle tamamlama, yap-boz (cümle kurma, sözcük bulma), başka şekilde ifade etme (yazma-konuşma), canlandırma, kompozisyon yazma, yanlış düzeltme, tekrarlatma (telaffuz) gibi öğretim tekniklerine dayalı alıştırmalara rastlanmıştır. Kullanılan bu tekniklerden, tematik ünitelerden ve dilbilgisi kavratma ve sunuş biçimlerinden kaynak kitapların hazırlanışında İletişimsel yaklaşımın temel alındığı ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki tabloda içerik çözümlemesi yoluyla incelenen ders kitaplarının dilbilgisi modülleri listelenmiş ve Evrensel Dilbilgisi için tanımlanan ve evrensel ilkeler ile değiştirgenleri tanımlayan ED modüller ile tablolar halinde eşleştirilmiştir (Bkz. Tablo 1, Tablo 2). Tabloların ilk sütunu kaynak kitaplarda işlenen modüller ve sıralamalarını verirken, ikinci sütunda geçen bilgiler ise bu dilbilgisel içeriklerin ED'de karşılık gelen evrensel ilkeler şeklindeki karşılıklarını göstermektedir.

Bu karşılıklar Şeker (2015; 2016) da tanımlandığı şekliyle gösterilmiştir. Üçüncü sütunda ise değiştirgenler içeren Türkçe dilbilgisi modülleri ve Türkçe dilbilgisine özel ayarları göreceksiniz. Bu sütunda yer alan açıklamalar dilbilgisel öğrenme gerektiren bilgiler olarak değerlendirilmiştir. Her iki tablodaki kısaltmalar Tablo 2'nin altında belirtilmiştir.

Tablo 1. Yabancılar için Türkçe Modülleri ve İzlenesi A1²

Yab. için Türkçe Dil. A1	ED Modülü (İlkeler)	Dilbilgisel Öğrenme
İsimler	A Sözlüksel Kategorisi	-
Teklik Çokluk	[+ÇoK/TeK] Dilbilgisel Özelliği	-
İyelik	[İYE-Durum] Dilbilgisel Özelliği	ADIL-düşürme, Uyum eki
Ek fiil Geniş/Şimdiki zaman	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ, YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma, [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	Güçlü Eksel özellik (çekim ekleri), Öbek Başı Sonda
Var/Yok Cümlesi	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ, YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma	-
Fiil Çekimleri Soru ve Olumsuz	O İşlevsel Kategorisi ve OÖ T İşlevsel Kategorisi ve TÖ	Eylemseller için eksel olumsuz, SOR ögesi (mI?)
Şimdiki Zaman	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ, GÖR İşlevsel Kategorisi, [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
Görülen Geçmiş Zaman	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ, YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma [GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
Ad Çekimleri	[x-Durum] Dilbilgisel Özelliği	Eksel Yer ve Zaman Durumları
Ad tamlaması – (n)In	[İYE-Durum] Dilbilgisel Özelliği, BÖ öbek yapısı, BOŞ Kategori	Örtük Belirleyici
Zamirler	Adıl Sözlüksel Kategorisi, [1/2/3-ÇoK/TeK] Dilbilgisel Özelliği, [+BEL/-BEL/ÇIK/ YÖN- Durum] Dilbilgisel Özelliği	Adıl-düşürme, ADIL-düşürme, İYE-Durumu özelliği (İlgeç Tümleci)
Öğrenilen Geçmiş Zaman	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma GÖR İşlevsel Kategorisi [GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
Sürekli Şimdiki Zaman	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma GÖR İşlevsel Kategorisi [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-

² A: Ad budağı, ZAM: Zaman Budağı, YAR: Yardımcı Eylem Budağı, ÇoK: Çoğul Kişi, TeK: Tekil Kişi, GEN: Geniş, ŞİM: Şimdiki, GEÇ: Geçmiş Zaman, ZMN: +/-zaman özelliği, İYE: iyelik, BÖ: Belirleyici Öbeği, ZamÖ: Zaman Öbeği, +BEL: Belirli Durum, -BEL: Belirsiz (Yalın) Durum, ÇIK: Çıkma Durumu, YÖN: Yönelme Durumu, Dilbilgisel Öğrenme (-): Sözlüksel öğrenme, O:Olumsuzluk Budağı, OÖ: Olumsuzluk Öbeği, T: Tümleyici, TÖ: Tümleyici Öbeği, SOR: Soru, S: sıfat budağı, AD: Adlaştırıcı budağı, ADÖ: Adlaştırıcı Öbeği, KİP: Kiplik budağı, KİPÖ: Kiplik Öbeği, Z: Zarf budağı, SÖ: Sıfat Öbeği

Yeterlik Fiili	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ , KİP İşlevsel Kategorisi ve KİPÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma	Eylemsel Eksel Yeterlilik Kipi
Toplam Modül	Dilbilgisel Öğrenme Gerektirmeyen Toplam Evrensel İlkeler (Tekrarlayan ilkeler 1 adet sayılmıştır)	Dilbilgisel Öğrenme Gerektiren Değiştirgenler ve Özellikler
14	19	11

Tablo 2. Hitit A1 Dilbilgisi Modülleri ve İzlenesi

Hitit A1	ED Modülü	Dilbilgisel Öğrenme
Koşaç Tümcesi /Haber Kipi	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ, YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma, [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği, [1/2/3-ÇoK/TeK] Dilbilgisel Özelliği, T İşlevsel Kategorisi ve TÖ	Güçlü Eksel özellik (çekim ekleri), Öbek Başlı Sonda, SOR ögesi (ml?)
Sıralama -(i)nci	S Sözlüksel Kategorisi	-
Varoluş tümcesi (haber kipi)	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma	-
Şimdiki zaman (genel)	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma GÖR İşlevsel Kategorisi, O İşlevsel Kategorisi ve OÖ, [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	Eylemseller için eksel olumsuz
Durum (yönelme/kalma/çıkma/b elirtme)	[x-Durum] Dilbilgisel Özelliği, [+BEL/-BEL/ÇIK/YÖN-Durum] Dilbilgisel Özelliği	Eksel Yer ve Zaman Durumları
Ulaçlar	AD İşlevsel Kategorisi ve ADÖ	Eksel Adlaştırıcılar
İlgeçler	İ İşlevsel Kategorisi ve İÖ	-
İyelik	[İYE-Durum] Dilbilgisel Özelliği	ADIL-düşürme, Uyum eki, İYE-Durumu özelliği (İlgeç Tümleci)
Ad tamlaması (belirtili/belirtisiz/zincirleme)	[İYE-Durum] Dilbilgisel Özelliği, BÖ öbek yapısı, BOŞ Kategori	Örtük Belirleyici
Geçmiş zaman -dI	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ [GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
Koşaç Tümcesi (Hikâye kipi -IdI)	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma [GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
Şimdiki zaman hikâye kipi -yordu	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma GÖR İşlevsel Kategorisi [GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
Bağlaçlar ile, -IA	[x-Durum] Dilbilgisel Özelliği	Eksel Yer ve Zaman Durumları
	BAĞ Sözlüksel Kategorisi, İ İşlevsel Kategorisi ve İÖ	-

Emir kipi –sIn/ İstek kipi –A	KİP İşlevsel Kategorisi ve KİPÖ	Eylemsel Eksel Kip
Sıfatlaştırma –İl, –sİz	S Sözlüksel Kategorisi	-
Karşılaştırma –dAn daha	Z Sözlüksel Kategorisi ve SÖ	-
Üstünlük en	Z Sözlüksel Kategorisi ve SÖ	-
Şimdiki zaman –mAktA	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma GÖR İşlevsel Kategorisi, [GEN/ŞİM- ZMN] Dilbilgisel Özelliği	-
İlgi –ki	B İşlevsel kategorisi ve BÖ S Sözlüksel Kategorisi	-
Bağlaçlar dA	BAĞ Sözlüksel Kategorisi	-
Toplam Modül	Dilbilgisel Öğrenme Gerektirmeyen Toplam Evrensel İlkeler (Tekrarlayan ilkeler 1 adet sayılmıştır)	Dilbilgisel Öğrenme Gerektiren Değiştirgenler ve Özellikler
21	18	11

Tablo 1 ve Tablo 2'ye göre, (1) evrensel ilkeler ve ED'ye erişim açısından incelenen kaynaklardaki dilbilgisi içeriklerinde ve uygulanan etkinliklerde ED ilkelerinin göz önünde bulundurulmadığı ve ikinci sütunda verilen evrensel ilkeler ile ilgili olan konuların öğretilmesinden kaynaklanan gereksiz dilbilgisi açıklamalarına yer verildiği tespit edilmiştir (Ör; Geçmiş Zamanın kullanımı ve eklerin ekleniş biçimi gibi). Tablo 2 üçüncü sütundaki dağılımlara ve aynı anda tek şey öğretimi ilkesi dikkate alındığında iletişimsel yaklaşım kaygısıyla iletişimsel önceliği olan konuları içeren temaların öne alındığı konulardaki dilbilgisel modüller Hitit1 kitabında ilk üniteden başlayarak ilk sekiz üniteye daha yoğun dilbilgisel öğrenme gerektirdiğinden (2) ED'ye erişimi ve öğrenimi zorlaştıran bir bulgu olarak ortaya çıkmaktadır. Aynı durum Tablo 1'de Yabancılar için Türkçe Dilbilgisi için gözlemlendiğinde değiştirgen ayarı ve dolayısı ile dilbilgisi öğrenme gerektiren modüllerin 'zamirler' ve 'geniş zaman ek fiil' modülleri dışında daha homojen dağıldığı ve dolayısı ile öğrenmenin daha kolay ve ED'ye erişimi sağlayacak şekilde düzenlendiği görülür. Ayrıca üçüncü , – ile boş olarak gösterilen modüllerle dilbilgisel öğrenme açıklaması bulunan modüllerin aynı şekilde ve aynı dilbilgisel etkinlik ve alıştırılmaları ile ünitelendirildiğinden, (3) Türkçe dilbilgisine özgü özelliklere tam olarak odaklanılmadığı anlaşılmıştır. İzence açısından ise incelenen ders kitaplarında takip edilen sıralamanın ilkeler ve değiştirgenler dikkate alınmadan düzenlendiği, bu nedenle de başlangıç düzeyinde izlenen modül ya da temaların ilk derslerde birden çok değiştirgen ayarı içerdiği görülmüştür. Bu nedenle ilk ünitelerin yoğun bir dilbilgisel öğrenme gerektirdiği; bunun da yeni bir dil öğrenirken mevcut dilbilgisel ayarlarımızı düzenleyen ED'ye erişimi ve yeni dil öğrenimini zorlaştırmaya neden olabileceği düşünülmektedir.

Daha sonra bu kaynaklarda kullanılan dilbilgisi modülleri ED kuramı modüllerini oluşturan evrensel ilkeler ve değiştirgenler ile eşleştirildi ve izence açısından değerlendirildi (Bkz. Tablo 3 ve Tablo 4).

Tablo 3. Dilbilgisi Modülleri ve Evrensellik

Dilbilgisi Modülleri ve Evrensellik		
Hitit A1	Yab. İçin Türkçe A1	ED
Koşaç Tümcesi /Haber Kipi	Ek fiil Geniş/Şimdiki zaman	ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ YAR İşlevsel Kategorisi, YAR-katma [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği [1/2/3-ÇoK/TeK] Dilbilgisel Özelliği
Varoluş tümcesi (haber kipi)	Var/Yok Cümlesi	[GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği
Geçmiş zaman -dİ	Görülen Geçmiş Zaman	[GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği
Durum (yönelme/kalma/çıkma/belirtme)	Ad Çekimleri	[x-Durum] Dilbilgisel Özelliği [+BEL/-BEL/ÇIK/YÖN-Durum] Dilbilgisel Özelliği
Şimdiki zaman -mAktA	Sürekli Şimdiki Zaman	GÖR İşlevsel Kategorisi (Bitmemişlik)
Geçmiş Zaman (Rivayet)	Öğrenilen Geçmiş Zaman	GÖR İşlevsel Kategorisi (Bitmişlik)

Tablo 3'ten anlaşılacağı üzere (4) incelenen ders kitaplarındaki dilbilgisi modüllerinde standart olarak kabul edilmiş bir tanımlama olmadığı görülmüş, evrensel dilbilgisinde aynı işlevi temsil eden modüllerin farklı şekillerde adlandırıldığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, her iki kaynaktan da geçen modüller aslında standart bir şekilde Tablo 4'te gösterildiği gibi adlandırılabilir ve ünitelerin temaya göre değil dilbilgisel öğrenme gerektiren dile özgü özelliklere göre ünitelendirildiği evrensel bir dilbilgisi modülü oluşturulabilir.

Tablo 4. Evrensel Dilbilgisi Modülleri için Ölçünleştirme Önerisi

Dilbilgisi Modülleri		
Hitit A1	Yab. İçin Türkçe A1	ED
Koşaç Tümcesi /Haber Kipi	Ek fiil Geniş/Şimdiki zaman	1. ZAM İşlevsel Kategorisi ve ZamÖ 2. YAR İşlevsel Kategorisi ve YAR-katma 3. [GEN/ŞİM-ZMN] Dilbilgisel Özelliği 4. [1/2/3-ÇoK/TeK] Dilbilgisel Özelliği 5. T İşlevsel Kategorisi ve TÖ
Sıralama -(i)nci	-	6. S Sözlüksel Kategorisi
Varoluş tümcesi (haber kipi)	Var/Yok Cümlesi	-
Şimdiki zaman (genel)	Şimdiki Zaman	7. GÖR İşlevsel Kategorisi (Bitmemişlik) 8. O İşlevsel Kategorisi ve OÖ
Durum (yönelme/kalma/çıkma/belirtme)	Ad Çekimleri	9. [x-Durum] Dilbilgisel Özelliği [+BEL/-BEL/ÇIK/YÖN-Durum] Dilbilgisel Özelliği
Ulaçlar	-	10.AD İşlevsel Kategorisi ve ADÖ
İlgeçler	-	11.İ İşlevsel Kategorisi ve İÖ
İyelik	İyelik	12.[İYE-Durum] Dilbilgisel Özelliği
Ad tamlaması (belirtili/belirtisiz/zincirleme)	Ad tamlaması - (n)In	13.BÖ öbek yapısı, 14.BOŞ Kategori

Geçmiş zaman –dİ	Görülen Geçmiş Zaman	15.[GEÇ-ZMN] Dilbilgisel Özelliği
Koşaç Tümcəsi (Hikâye kipi –IdI)	-	-
Şimdiki zaman hikâye kipi –yordu	-	-
Bağlaçlar ile	-	16.BAĞ Sözlüksel Kategorisi
Emir kipi –sIn/ İstek kipi –A	-	17.KİP İşlevsel Kategorisi ve KİPÖ
Sıfatlaştırma –İl, –sİz	-	-
Karşılaştırma –dAn daha	-	18.Z Sözlüksel Kategorisi ve SÖ
Üstünlük en	-	
Şimdiki zaman –mAktA	Sürekli Şimdiki Zaman	19.GÖR İşlevsel Kategorisi (Bitmemişlik)
İlgi –ki	-	20.B İşlevsel kategorisi ve BÖ
Bağlaçlar dA	-	-
-	İsimler	21.A Sözlüksel Kategorisi
-	Teklik Çokluk	22.[+ÇoK/TeK] Dilbilgisel Özelliği
-	Zamirler	23.Adıl Sözlüksel Kategorisi
-	Yeterlik Fiili	24.KİP İşlevsel Kategorisi ve KİPÖ
-	Öğrenilen Geçmiş Zaman	25.GÖR İşlevsel Kategorisi (Bitmişlik)

SONUÇ

Bu çalışmamızda yabancı dil ve geleceğin geçer dili olarak gördüğümüz Türkçenin öğretiminde kullanılan mevcut kaynak ders kitaplarındaki etkinliklerden öncelikle kaynakların hazırlanışında başvurulan öğretim teknikleri, yaklaşım ve yöntemler hakkında kısa bir değerlendirmede bulunuldu. İçerik çözümlemesi ile incelenen dilbilgisi modüllerinin evrensel ilkeler ve değiştirgenler ile eşleştirilmesi ve izlenince açısından değerlendirilmesi çalışmamızın asıl kısmını oluşturdu. Bunu yaparak Evrensel Dilbilgisi bağlamında ilkeler ve değiştirgenler açısından yabancılar için hazırlanan mevcut Türkçe ders kitaplarında Türkçe dilbilgisinin yabancılar açısından öğrenilebilirliği ve erişilebilirliği değerlendirildi. Ayrıca yaptığımız bu çalışma ile yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde kullanılan kaynakların nicel olarak oldukça yetersiz olduğu da tespit edildi. Zaten sınırlı olan ve bu araştırmanın örneklemini oluşturan kaynak kitaplarda da üniteler tematik şekilde tasarlandığından dilbilgisel öğrenme gerektiren modüller ile sözlüksel öğrenme gerektiren modüllerin aynı nitelik ve nicelikteki etkinliklerle pekiştirilmeye çalışıldığı belirlendi. Değiştirgenlere ve dile özgü özelliklere yönelik alıştırmalar ve etkinliklerin dilbilgisel öğrenme gerektirmeyen evrensel ilkelerle erişilebilir olan dilbilgisi modülleri ile eşit dağılım gösterdiği ve dolayısı ile değiştirgenlere odaklanmış alıştırmalar ve etkinliklerin yetersiz olduğu görüldü. Mevcut kaynaklar kuramsal olarak 'İletişimsel Yaklaşım' gibi çağdaş kuramlara uygun geliştirilmiş olsa da ED'ye erişim açısından başarısız bulundu. Ayrıca, Türkçe kitaplarındaki dilbilgisi modüllerinin ortak bir terminoloji kullanmadığı ve evrensel dilbilgisi modülleri ile uyumsuz olduğu tespit edildi. İncelenen kaynaklarda takip edilen izlenenin evrensel ilkeler ve değiştirgenler dikkate alınmadan hazırlandığı, bu nedenle de başlangıç konularının aynı anda çok sayıda dilbilgisel öğrenme gerektirdiği tespit edildi. Sonuç olarak bu çalışmamızda incelenen ders kitaplarındaki dilbilgisi modüllerini yaptığımız eleştiriler bağlamında yeniden düzenleyen; hem bu dilbilgisel öğrenme yoğunluğunu dikkate alan ve hem de ED ilkeleri ve değiştirgenlerini tanımlayan bir terminoloji ile hazırlanan evrensel bir dilbilgisi izlenesi önerildi. Böylece, yabancı dil olarak Türkçenin

dünyada erişilebilirliğini ve öğrenilebilirliğini artırmak için dünyadaki diğer geçer dillerin özel dilbilgisini temel alarak hazırlanmış değiştirgenlerdeki farklılıklara odaklanmış kaynak kitaplara ve bu konudaki çalışmalara ihtiyaç olduğu görüldü. Bu çalışma yabancılar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarının öğrenilebilirlik ve erişilebilirlik açısından dünyanın sayılı geçer dilleri arasında yerini alması ve geleceğe hazırlanmasına önemli bir katkı sunacaktır.

KAYNAKÇA

- Biçer, N. (2012). Hunlardan günümüze yabancılar Türkçe öğretimi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(4).
- Bulut, T. (1996). *The availability of Universal Grammar to adult Turkish learners of English: Parameter resetting*. Yayınlanmamış Doktora tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Can, C. (2000). Türk yetişkinlerin İngilizceyi ikinci dil olarak edinimlerinde sözdizimi: ED'ye erişim savlarının sınanması, *XIV.Dilbilim Kurultayı Bildirileri*, Adana: Çukurova Üniversitesi Yayınları, 171-80.
- Chomsky, N. (1981). *Lectures on Government and Binding*. Dordrecht: Foris.
- Chomsky, N. (1986). *Knowledge of language: Its nature, origin, and use*. New York: Greenwood Publishing.
- Chomsky, N. (1991). *Some Notes on Economy of Derivation and Representation*. Cambridge: The MIT Press.
- Chomsky, N and Lasnik, H. (1993). Principles and Parameters Theory in *Syntax: An International Handbook of Contemporary Research*, 506-569.
- Cook, V. J. ve Newson, M. (1996). *Chomsky's Universal Grammar: An introduction* (2). Oxford: Blackwell.
- Cummins, J. (1984). Linguistic interdependence among Japanese and Vietnamese immigrant students, in C. Rivera, Communicative Competence Approaches to Language Proficiency Assessment: Research and Application, *Multilingual Matters*, 60-81.
- Ellidokuzoğlu, H. (1994). *Parameter setting in second language syntax: The case of Turkish learners of English*, Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Eng, W. B. ve Muftah, M. Y. A. (2011). "English Verb Movement Parameters in the interlanguage of L1 Arabic Speakers", *The Linguistics Journal*, 5(1), 125-168.
- Erk-Emeksiz, Z. (2001). Do adult second language learners have Access to UG?. Aydın, Ö. "İkinci Dil Ediniminde Evrensel Dilbilgisine Erişim" de. *Dilbilim ve Uygulamaları Dergisi*, 2, 11-30.
- Fisiak, J. (1981). *Theoretical issues in contrastive linguistics* (Vol. 12). Philadelphia: John Benjamins Publishing.
- Gazi. 2006. *Yabancılar İçin Türkçe Dil Bilgisi*. Gazi Üniversitesi TÖMER Yayınları (2. Basım), Uyum Ajans, Ankara.
- Gazi. (2006). *Yabancılar İçin Türkçe A1-A2*. Gazi Üniversitesi TÖMER Yayınları (2. Basım), Uyum Ajans, Ankara.
- Göçer, A. (2007). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Kullanılan Ders Kitaplarının Ölçme de Değerlendirme Açısından İncelenmesi*. Türkiye'de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi, Gazi Üniversitesi, 22-23 Kasım 2007.
- Göçer, A., Moğul, S. (2011). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi İle İlgili Çalışmalara Genel Bir Bakış, *Turkish Studies Volume 6/3 Summer*, p. 797-810.
- Hawkins, R. ve Chan, C. (1997). The partial availability of Universal Grammar in second language acquisition: the 'failed features' hypothesis. *Second Language Research*, 13, 187-226.

- Henriksen, B. (2013). *Research on L2 learners collocational competence and development – a progress report*. The Annual Conference of the European Second Language Association (EUROSLA), 29-56.
- Hitit 1. (2002). *Yabancılar İçin Türkçe 1*. Ankara Üniversitesi TÖMER Yayını. Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.
- Jiang, B. ve Kuehn, P. (2001). Transfer in the academic language development of post-secondary ESL students. *Bilingual Research Journal*, 25(4), 417-436.
- Kara, M. (2010). Gazi Üniversitesi TÖMER öğrencilerinin Türkçe öğrenirken karşılaştıkları sorunlar ve bunların çözümüne yönelik öneriler. *Gazi Üniversitesi Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Yaz, 8(3).
- Lado, R. (1957). *Linguistics Across Cultures: Applied Linguistics for Language Teachers*. Michigan: University of Michigan Press.
- Marton, W., (1979). "Some more remarks on the pedagogical use of contrastive studies". *Papers and Studies in Contrastive Linguistics Poznan*, 9, pp.35-45.
- Nickel, G. (1971). *Papers in Contrastive Linguistics*. London: Cambridge: University Press.
- Öztürk, B. (2009). Evrensel Dilbilgisi Ve Dilbilgisi Eşleştirme Modelleri: Dilin Zihindeki Durumuna Yaklaşımlar. *Dil Dergisi, Nisan-Mayıs-Haziran*, 144 .
- Radford, A. (2004). *Minimalist syntax: Exploring the structure of English*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Schwartz, B. ve Sprouse, R. A. (1996). L2 cognitive states and the full transfer/full access model. *Second Language Research*, 12, 40-72.
- Santesteban, M. ve Costa, A. (2006). "Does L1 syntax affect L2 processing? A study with highly proficient early bilinguals". AndolinGogoan: Essays in honour of Professor Eguzkitza, Servicio Editorial de la UPV/EHU, 817 - 834.
- Şeker, E. (2016). Designing a Competence-Based syllabus for Turkish speaking learners of English in terms of accessibility to Universal Grammar. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 12(1), 79-109.
- Şeker, E. (2015). A Minimalist approach to analyzing phrase structures through Universal Principles and Parameters to identify parametric variations between English and Turkish languages. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi.
- Ungan, S. (2006). Avrupa Birliğinin Dil Öğretimine Karşı Tutumu ve Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15, 217-226.
- White, L. (2003). *Second Language Acquisition and Universal Grammar*. Cambridge; Cambridge University Press.
- Yaylı, D., & Bayyurt, Y. (2009). *Yabancılarla Türkçe öğretimi*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Zdorenko, T. ve Paradis, J. (2008). "The acquisition of articles in child second language English: fluctuation, transfer or both". *Second Language Research*, 24(2), 227-250.